

Quickscan beschermde en bijzondere flora en fauna Rijssen-West

Definitief

Opdrachtgever:

DLG Overijssel Regio Oost
De heer J.H. Schutte
Postbus 10051
8000 GB Zwolle
T 0800-2723789
E j.h.schutte@dlg.nl
I www9.minlnv.nl

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 5725

<i>Opgesteld door</i>	<i>Gecontroleerd</i>	<i>Datum</i>
S. Boekhout	R.J. Koops	4-7-2012

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
2. GEBIEDSKARAKTERISTIEK.....	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Voorgenomen ontwikkelingen.....	3
3. NATUURWETGEVING	4
3.1 Flora- en faunawet beschermd flora en fauna.....	4
3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998.....	4
3.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	4
3.4 Rode lijst.....	5
4. METHODE.....	6
4.1 Bureauonderzoek.....	6
4.2 Quickscan.....	6
4.3 Aanvullend veldbezoek	6
5. BESCHERMDE SOORTEN	8
5.1 Inleiding	8
5.2 Planten	8
5.3 Zoogdieren.....	9
5.3.1 Vleermuizen.....	9
5.3.2 Overige zoogdieren.....	10
5.4 Vogels.....	11
5.5 Amfibieën.....	12
5.6 Reptielen	13
5.7 Vissen.....	13
5.8 Beschermd ongewervelden	14
6. NATUURBESCHERMINGSWET 1998.....	15
6.1 Sallandse Heuvelrug.....	15
6.2 Borkeld	15
6.3 Invloed op Natura 2000	15
7. ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR	17
8. CONCLUSIE EN VERVOLG.....	19
8.1 Conclusies Flora- en faunawet	19
8.1.1 Tabel 1-soorten.....	19
8.1.2 Tabel 2 en 3-soorten	19
8.2 Conclusies Natura 2000 en EHS	19
8.3 Eindconclusie.....	19

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Flora- en faunawet
- Bijlage 2: Fotoimpressie plangebied
- Bijlage 3: Inrichtingsplan
- Bijlage 4: Verspreidingskaarten
- Bijlage 5: Stroomschema EHS-toetsing

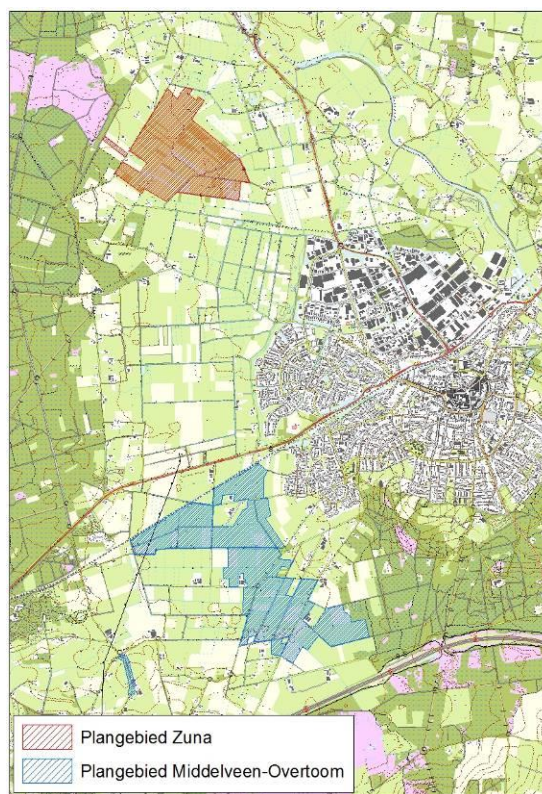
1. INLEIDING

In het kader van de Landinrichting Rijssen heeft de Landinrichtingscommissie Rijssen in 2010 de 6^e module vastgesteld. In de 6^e uitvoeringsmodule voor de periode 2010-2014 wil de landinrichtingscommissie het gebied Rijssen-West integraal inrichten. Dit betekent dat alle nog resterende maatregelen uit het landinrichtingsplan in dit gebied worden uitgevoerd. Resterende maatregelen bestaan uit de aanleg van nieuwe natuur, herprofilering van 10 km waterlopen en aanleg van 460 meter fietspad. De maatregelen hebben betrekking op de deelgebieden 'Zuna' en 'Overtoom-Middelveen' (figuur 1). De voorgenomen maatregelen dienen getoetst te worden aan de natuurwetgeving en natuurbeleid.

In april 2012 is in opdracht van Dienst Landelijk Gebied een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het plangebied. Daarnaast heeft in juli 2012 een aanvullend veldbezoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van beschermde en bijzondere flora. Tijdens dit veldbezoek zijn tevens de waardevolle elementen voor vleermuizen en grondgebonden zoogdieren in kaart gebracht.

Doel van het onderzoek is om een beeld te krijgen van de aanwezige beschermde-, bijzondere- en Rode Lijstsoorten, om aan de hand hiervan uitspraken te doen over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen op de aanwezige soorten en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. Met deze toetsing moet dan ook duidelijk worden of de ontwikkeling gerealiseerd kan worden en of er al dan niet sprake is van belemmeringen vanuit de natuurbescherming en het natuurbeleid.

Onderliggende rapportage geeft de bevindingen weer van beide veldbezoeken in het plangebied en de toetsing aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid.

Figuur 1. Deelgebieden Zuna en Overtoom-Middelveen. Het deelgebied Zuna ligt ten noordwesten van Rijssen en het deelgebied Overtoom-Middelveen ten zuidwesten.

2. GEBIEDSKARAKTERISTIEK

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is opgedeeld in twee deelgebieden: 'Zuna' en 'Overtoom-Middelveen'. Bijlage 2 geeft een impressie weer van beide deelgebieden met behulp van foto's. Bijlage 5 geeft een kaart weer van elk deelgebied met daarop de gebiedsbe grenzing.

Zuna

Het deelgebied Zuna ligt ten noordwesten van Rijssen en dit betreft ongeveer 100 hectare. Het gebied wordt (globaal) ten noorden begrenst door het buitengebied van Nijverdal (Smalendijk), ten oosten door de Provincialeweg Zuna, ten zuiden door de Schoneveldsweg en ten westen door de Sallandse Heuvelrug (Ligtenbergweg).

Het deelgebied Zuna betreft een afwisselend gebied met maïspcelen en intensief en extensief beheerde weilanden, welke worden afgewisseld met bosclementen. Aanwezige bosclementen betreffen voornamelijk jonge berken (20 cm, diameter op borsthoogte (dbh)) diverse naaldbomen en zomereiken (tot 60 cm dbh). Het gebied wordt op verschillende plekken langs pcelen doorsneden door waterclementen (al dan niet watervoerend).

Overtoom-Middelveen

Het deelgebied Overtoom-Middelveen ligt ten zuidwesten van Rijssen en omvat ook globaal 100 hectare. Het gebied wordt (globaal) ten noorden begrenst door de spoorlijn Holten – Rijssen, ten oosten door de bebouwde kom van Rijssen, ten zuiden door de A1 en ten westen door de Dorstendijk en de Geskesdijk.

Het deelgebied Overtoom-Middelveen betreft een gebied welke gedomineerd wordt door intensief beheerde graslanden en akkers met extensief beheerde randen. In dit deelgebied zijn geen bosclementen aanwezig, maar zijn de aanwezige bomen beperkt tot lijnvormige clementen langs de randen van wegen en akkers. Ook binnen dit plangebied liggen enkele lijnvormige waterclementen.

2.2 Voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied Rijssen-West wordt integraal ingericht. Maatregelen bestaan uit:

- Aanleg van ongeveer 200 hectare nieuwe natuur
- Aanleg en herprofilering van 10 km waterlopen
- Aanleg van 460 meter fietspad over de huidige Pasopweg (deelgebied Overtoom-Middelveen)

Ten behoeve van bovenstaande maatregelen worden een aantal sloten gedempt en vergraven en weilanden en akkers afgegraven.

Inmiddels is besloten dat gekozen is voor de scenario waarbij het minste wordt afgraven en bomen behouden blijven. Bijlage 3 geeft voor beide deelgebieden op kaart het inrichtingsplan weer.

3. NATUURWETGEVING

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving geïmplementeerd.

3.1 Flora- en faunawet beschermd flora en fauna

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet van toepassing. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime
- Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of

verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten).

Zie bijlage 1 voor een uitgebreide beschrijving en toelichting op de Flora- en faunawet. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de 'Sallandse Heuvelrug' en de 'Borkeld'. Hoofdstuk 6 gaat in op eventuele effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op beschermde habitattypen, habitatsorten en vogelrichtlijnsoorten.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Beide deelgebieden vallen binnen de EHS. Hoofdstuk 7 zal ingaan op eventuele negatieve effecten op wezenlijke waarden en kenmerken als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling.

3.4 Rode lijst

De Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. Een vermelding op een Rode Lijst geeft een indicatie over hoe het een soort vergaat, het is geen indicatie over de zeldzaamheid. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de staatssecretaris van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. In totaal zijn 18 Rode Lijsten aanwezig waarop 3363 soorten zijn vermeld. Op de Rode Lijst staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet.

4. METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

- Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of in en nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.
- De websites www.waarneming.nl en www.telmee.nl zijn ook geraadpleegd. Een groot aantal amateurs en professionals zetten op deze websites natuurwaarnemingen. De site wordt gecontroleerd door een validatiecommissie. Soortwaarnemingen via deze bron zijn redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kan het een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, vaak tot op de exacte locatie te herleiden.
- Naast de verspreidingsinformatie uit de atlassen zijn ook floragegegevens opgevraagd bij de Provincie Overijssel. Dit betreffen verspreidingsgegevens van beschermde, bijzondere en/of Rode Lijstsoorten uit de periode 1998 - 2005.
- Voor de effectenbeoordeling is gebruik gemaakt van de afgravingsdieptenkaart die tijdens het startoverleg is overhandigd.

4.2 Quickscan

Het onderzoek is in de vorm van een quickscan uitgevoerd. Hierbij is aan de hand van de aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten een zo goed mogelijk beeld verkregen van (mogelijk) aanwezige beschermde soorten.

Het veldbezoek is overdag door Sharon Boekhout, ecologisch adviseur bij Eelerwoude, uitgevoerd op 11 april 2012 bij 10 °C, sluierbewolking en windkracht 2/3. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Visonderzoek

Om een goed beeld te krijgen van de aanwezige visfauna (en amfibieën) is door OAB Nederland een visonderzoek uitgevoerd. Dit visonderzoek heeft plaatsgevonden op 28 maart en 30 maart 2012 en is uitgevoerd door Anton en Gerda van Triest van OAB Nederland. Zij hebben alle te dempen smalle watergangen handmatig met behulp van een visnet op geschikte plaatsen en op regelmatige afstanden bemonsterd. Voor de brede watergangen die minder makkelijk te bemonsteren zijn met een schepnet is gebruik gemaakt van een elektrisch visapparaat. Hierbij worden vissen tijdelijk verdoofd en zijn daardoor goed te vangen en op naam te brengen.

4.3 Aanvullend veldbezoek

Tijdens het aanvullende veldbezoek zijn de verspreidingsgegevens van beschermde en Rode Lijstsoorten uit de database van Provincie Overijssel één maal nagelopen op de aanwezigheid. Tijdens dit veldbezoek zijn tevens waardevolle elementen voor vleermuizen en grondgebonden zoogdieren (o.a. boomarter) in kaart gebracht.

Het aanvullende veldbezoek heeft op 2 juli 2012 plaatsgevonden. Het veldbezoek is overdag uitgevoerd door Sharon Boekhout, ecologisch adviseur bij Eelerwoude, onder gunstige weersomstandigheden (18 °C, af en toe sluierbewolking en windkracht 2/3).

5. BESCHERMDE SOORTEN

5.1 Inleiding

Hieronder worden de gegevens uit beide plangebieden tegelijkertijd besproken. In de meeste gevallen zijn de bevindingen en de conclusies tussen de gebieden onderling niet wezenlijk anders. Indien dat wel het geval is, wordt dit in de paragraaf bij de betreffende soortgroep toegelicht.

5.2 Planten

Voorkomen en functie

Uit de verspreidingsgegevens van de Provincie Overijssel is naar voren gekomen dat er een aantal beschermde, bijzondere en Rode Lijstsoorten in het plangebied aanwezig zijn. Dit betreffen de volgende beschermde soorten; dotterbloem, gewone vogelmelk, grasklokje, jeneverbes, kleine zonnedauw en waterdrieblad. De eerste drie soorten staan op tabel 1 van de Flora- en faunawet en de laatste drie op tabel 2 van de Flora- en faunawet. Jeneverbes, waterdrieblad en kleine zonnedauw staan tevens op de Rode Lijst vermeld als "gevoelig". Daarnaast komen de volgende Rode Lijstsoorten in het gebied voor: blauwe knoop "gevoelig", kleine veenbes "kwetsbaar" en wateraardbei "gevoelig".

Tijdens het aanvullende veldbezoek zijn bovenstaande waarnemingen gecontroleerd. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat niet alle locaties goed te onderzoeken waren door de aanwezigheid van veel overhangende planten, doordat er gemaaid was of door geschoonde watergangen. Uit het veldbezoek is naar voren gekomen dat alleen de beschermde jeneverbes nog aanwezig is. Nabij deze locatie zijn tevens diverse exemplaren (20-25) van brede wespenorchis aangetroffen (tabel 1 Flora- en faunawet). Van de Rode Lijstsoorten is alleen wateraardbei op diverse locaties aangetroffen. Bijlage 5 geeft de groeiplaatsen weer van de aangetroffen soorten. Vanuit Dienst Landelijk Gebied zijn de belangrijkste plekken van bosbies, duizendknoopfonteinkruid,

moerasviooltje en snavelzegge genoteerd. Deze staan tevens op de kaart in bijlage 4 vermeld. Doel van behoud van deze soorten is het behoud van een bronpopulaties van kenmerkende soorten voor de toekomstige milieukenmerken in het gebied.

Effecten en ontheffing

Middelveen-Overtoom

De locaties met de beschermde brede wespenorchissen en jeneverbes blijven behouden. Op deze locaties vinden geen werkzaamheden plaats. Negatieve effecten zijn op deze soorten dan ook niet te verwachten. Met betrekking tot de aanwezige Rode Lijstsoort wateraardbei blijft alleen de noordelijkste groeiplaats behouden. De belangrijkste locatie met bosbies en snavelzegge blijft niet behouden. In overleg met Dienst Landelijk Gebied is afgesproken dat deze locatie wordt uitgegraven en elders wordt teruggeplaatst. De betreffende werkzaamheden worden in een ecologisch werkprotocol beschreven en toegelicht. Met betrekking tot wateraardbei worden geen aanvullende maatregelen genomen.

Zuna

In het plangebied Zuna zijn geen beschermde planten waargenomen. Van de aanwezige Rode Lijstsoorten blijft alleen de belangrijkste groeilocatie van duizendknoopfonteinkruid niet behouden. In overleg met Dienst Landelijk Gebied is afgesproken dat deze locatie wordt uitgegraven en elders wordt teruggeplaatst. De betreffende werkzaamheden worden in een ecologisch werkprotocol beschreven en toegelicht.

Een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.3 Zoogdieren

5.3.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

Het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied.

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen aan de hand van aanwezige terreintypen en gegevens uit diverse literatuurbronnen een aantal vleermuissoorten worden verwacht. Het gaat vooral om (vrij) algemeen voorkomende soorten als gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Daarnaast kunnen ook minder algemene soorten in het plangebied en omgeving voorkomen zoals franjestaart, meervleermuis en watervleermuis. Vleermuizen hebben de zwaarste bescherming, ze vallen allen onder tabel 3 van de Flora- en faunawet. Laatvlieger en rosse vleermuis staan bovendien beiden op de Rode Lijst vermeld als “kwetsbaar”.

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Verblijfplaats

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. In de directe omgeving is wel geschikte bebouwing (woonhuizen en boerderijen) aanwezig welke door gebouwbewonende vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

In het plangebied zijn diverse landschapselementen aanwezig met potentie als verblijfplaats voor vleermuizen

Zuna.

De bosgebieden in Zuna omvatten voornamelijk relatief jonge berken welke weinig potentie bieden als verblijfplaats voor vleermuizen. In het plangebied zijn echter ook dikkere bomen aanwezig die wel potentie bieden als verblijfplaats. Deze bomen zijn oud en groot genoeg om holten en spleten te bevatten en staan met name aan de randen van de elementen. Er zijn geen zichtbare holten en spleten gevonden, maar omdat een groot aantal bomen gekapt gaan worden zijn niet alle bomen individueel onderzocht. De waardevolste elementen zijn op kaart weergegeven in bijlage 4.

Overtoom-Middelveen

Het deelgebied Overtoom-Middelveen heeft een meer open karakter en biedt aanzienlijk minder gelegenheid voor verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen (relatief jonge bomen en daarmee weinig holten). Echter, verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is op basis van dit onderzoek niet volledig uit te sluiten.

Foerageergebied en/of vliegroutes

In het plangebied bieden voornamelijk de groenstructuren potentie als foerageergebied en vliegroutes. Het merendeel van de vleermuizen is tijdens de jacht en hun vlucht afhankelijk van lijnvormige (groen)elementen. In vergelijking met het meer open deelgebied Overtoom-Middelveen biedt deelgebied Zuna meer potentie als foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen. Ook in het gebied Overtoom-Middelveen kunnen vleermuizen gebruik maken van vliegroutes langs aanwezig wegbeplantingen en landschapselementen.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Flora- en faunawet. Daarnaast is ook hun functionele leefgebied, vliegroutes en foerageergebieden, beschermd.

Het is aannemelijk dat het plangebied en directe omgeving door vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats, foerageergebied en/of vliegroute. Tijdens de quickscan is gebleken dat er in beide deelgebieden oudere bomen en lijnvormige elementen aanwezig zijn welke potentieel geschikt zijn als verblijfplaats, foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen.

In beide deelgebieden worden geen bomen gekapt. Eventuele negatieve effecten worden dan ook niet verwacht op vleermuizen. De functionele leefomgeving blijft behouden.

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor vleermuizen niet noodzakelijk.

5.3.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied zijn sporen en/of individuen aangetroffen van haas, mol, ree en veldmuizen. Deze soorten staan op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Verder kunnen de volgende algemene zoogdieren (tabel 1-soorten) binnen het plangebied voorkomen: bosmuis, bunzing, egel, hermelijn, vos en wezel. De hermelijn en wezel staan op de Rode Lijst vermeld als “gevoelig”.

Eekhoorn (tabel 2 Flora- en faunawet)

Eekhoorn is een soort die in de natuurgebieden in de omgeving voorkomt (de Sallandse Heuvelrug en de Borkeld). Er is tijdens het veldbezoek dan ook gelet op de mogelijke aanwezigheid van (nesten van) eekhoorn. Er zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten aangetroffen. Mogelijk dat wel individuen in het deelgebied Zuna voorkomen. Deelgebied Overtoom-Middelveen is ongeschikt voor eekhoorn door de afwezigheid van aaneengesloten boselementen.

Steenmarter (tabel 2 Flora- en faunawet)

Steenmarter komt in de regio veelvuldig voor. Hij komt voor in zowel structuurrijke landschappen met heggen, houtwallen en bosranden, maar ook in gebouwen in de bebouwde kom. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen (uitwerpselen, krabsporen) of verblijfplaatsen waargenomen van steenmarter. Zeer

waarschijnlijk maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van steenmarter.

Boommarter (tabel 3 Flora- en faunawet)

Boommarter is een soort die is waargenomen in de natuurgebieden rondom de deelgebieden. In Nederland komt boommarter in verschillende bostypen met verschillende leeftijden voor. Op de Provincialeweg Zuna (N347) is onlangs een boommarter door het verkeer verongelukt (*bron: waarneming.nl*). Zeer waarschijnlijk heeft deze individu zich via het deelgebied Zuna verplaatst. Deze waarneming geeft dan ook aan dat het deelgebied Zuna geschikt is als leefgebied voor de soort. Door het open karakter wordt niet verwacht dat het deelgebied Overtoom-Middelveen een geschikt leefgebied voor de soort is. Tijdens het onderzoek zijn geen sporen of verblijfplaatsen van boommarters aangetroffen. De boommarter staat op de Rode Lijst vermeld als “kwetsbaar”.

Marters

Steenmarter en boommarter zijn twee soorten die veel overeenkomsten vertonen qua uiterlijk. De biotoopkenmerken verschillen echter; de boommarters leven doorgaans in het bos en de steenmarter in de buurt van bebouwing. Voorzichtigheid is echter wel geboden; boommarters kunnen ook in bebouwing voorkomen en steenmarters ook in boomholten. Steenmarters zijn meestal alleen 's nachts buiten verblijfplaatsen actief. Een boommarter is daarentegen ook in het late voorjaar en zomer vaak overdag actief.

Das (tabel 3 Flora- en faunawet)

Das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Het deelgebied Zuna en omgeving heeft een kleinschalig karakter en biedt daarom potentie voor das. De soort komt ook in de omgeving voor (*bron: Waarneming.nl*). Het deelgebied Overtoom-Middelveen is geen geschikt leefgebied voor de das. Das is goed waarneembaar door de vele sporen die hij achterlaat. Er zijn in het plangebied echter geen sporen of verblijfplaatsen waargenomen.

Waterspitsmuis (tabel 3 Flora- en faunawet)

Op vrij grote afstand, ten oosten van Rijssen en ten noorden van Enter is waterspitsmuis aangetroffen (*bron: telmee.nl*). Binnen het

plangebied wordt niet verwacht dat de soort er voorkomt, het betreft marginaal leefgebied door de aanwezigheid van steile oevers en/of met ongeschikte kruiden- en oevervegetaties. Voorts is de waterkwaliteit en helderheid van het water slecht door ophoping van gereduceerd ijzer (IJzervlokken). De waterspitsmuis staat op de Rode Lijst vermeld als “kwetsbaar”.

Overige soorten Flora- en faunawet

Andere zwaar(der) beschermde grondgebonden zoogdiersoorten (o.a. veldspitsmuis) worden niet rondom het plangebied verwacht vanwege het ongeschikte biotoop en/of het bekende verspreidingsgebied van de soorten.

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van genoemde zoogdieren van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende alternatief leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling.

Een groot aantal zwaarder beschermde grondgebonden zoogdiersoorten kunnen van het plangebied, m.n. deelgebied Zuna, gebruik maken als onderdeel van hun leefgebied. Dit betreffen de soorten eekhoorn, steenmarter, boommarter en das. In het plangebied zijn geen sporen of verblijfplaatsen aangetroffen, maar mogelijk dat bovenstaande soorten wel gebruik maken van het plangebied. Vooralsnog worden geen negatieve effecten verwacht op grondgebonden zoogdieren.

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.4 Vogels

Voorkomen en functie

Een groot aantal vogelsoorten maken gebruik van het plangebied als leefgebied zoals buizerd, fitis, houtduif, gaai, grote bonte specht, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, tijtjaf,

vink en winterkoning. Maar ook akker- en weidevogels komen binnen het plangebied voor zoals grutto, Kievit, patrijs en tureluur. Dit betreffen vanuit de Flora- en faunawet zowel algemene broedvogels, categorie 5-soorten als jaarrondsoorten. Een aantal van hen staat tevens op de Rode Lijst.

Algemene broedvogels en cat. 5-soorten

Bij soorten van algemene broedvogels gaat het om soorten als houtduif, roodborst, vink en winterkoning. Broedvogelsoorten van categorie 5 zijn onder andere grote bonte specht, koolmees en pimpelmees. Categorie 5-soorten vallen onder de ‘Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten’ (zie kader ‘categorie 5-soort’ voor een toelichting).

Jaarrondsoorten (categorie 1 t/m 4)

De aandacht tijdens het veldbezoek ging vooral uit naar de mogelijke aanwezigheid van zgn. ‘jaarrondsoorten’, zoals roofvogels en uilen. Nesten van jaarrondsoorten zijn ook buiten de broedperiode beschermd. In het deelgebied Zuna zijn drie horsten van roofvogels aangetroffen waarvan er één tijdens het veldbezoek bezet was. Dit betreft een buizerd. Verder zijn geen andere sporen, verblijfplaatsen of individuen van jaarrondsoorten waargenomen.

Rode Lijstsoorten

Van de Rode Lijst komen de volgende soorten in het plangebied voor; grutto (gevoelig), patrijs (kwetsbaar) en tureluur (gevoelig). Daarnaast kunnen ook andere Rode Lijstsoorten voorkomen als matkop (gevoelig) en nachtegaal (kwetsbaar).

Effecten en ontheffing

Broedvogels algemeen

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Voor de Flora- en faunawet zijn

echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar.

Categorie 5

In deze situatie gaat het ondermeer om koolmees, grote bonte specht en pimpelmees. Ten behoeve van de herinrichting zal tijdelijk potentieel broedbiotoop verdwijnen. In de omgeving van het plangebied blijft echter voldoende potentieel geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig. Van negatieve effecten die vragen om mitigerende of compenserende maatregelen voor de categorie 5-soorten is daarom geen sprake.

Categorie 5-soorten

In de sinds augustus 2009 geldende 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' zijn een aantal vogelsoorten opgenomen als categorie 5-soort. Deze categorie 5-soorten betreft een groep van broedvogelsoorten die vaak terugkeert naar de plaats waar ze hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats door bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen verloren is gegaan, uit te wijken naar andere locaties in de omgeving. Nesten van deze soorten zijn niet beschermd buiten het broedseizoen, maar vragen wel extra aandacht. Indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoord zijn deze nesten namelijk wel jaarrond beschermd.

Jaarrondsoorten (Categorie 1 t/m 4)

Rust- en verblijfplaatsen van vogelsoorten van categorie 1 tot en met 4 zijn jaarrond beschermd in de Flora- en faunawet. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Aanwezige bouselementen blijven behouden en daarmee ook de bewoonde horst van buizerd. Op het inrichtingsplan is vooralsnog een struinp pad langs het betreffende bouselement gesitueerd. In overleg met de gemeente en Staatsbosbeheer dient de locatie van het struinp pad nog nader bepaald te worden. Geadviseerd om rekening te houden met dit buizerdpaar door het struinp pad ten zuiden van het naastgelegen bouselement te plaatsen. Dit om verstoring te voorkomen op de soort en problemen te voorkomen met wandelaars door (schijn)aanvallende buizerds.

Rode Lijstsoorten

In en rond het plangebied kan een aantal Rode Lijstsoorten voorkomen. Voor soorten van de Rode Lijst geldt geen juridische status, wel

dient met het broedseizoen rekening gehouden te worden.

Geadviseerd wordt het struinp pad te verplaatsen. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. Indien rekening gehouden wordt met het bovenstaande is nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

5.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

Een aantal tabel 1-soorten, zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander, kunnen het plangebied gebruiken als leefgebied. Tijdens het visonderzoek zijn alleen de bastaardkikker en bruine kikker aangetroffen (bijlage 4).

In de directe omgeving zijn diverse waarnemingen bekend van poelkikker en heikikker (*bron: telmee.nl*). Deze waarnemingen zijn vooral bekend uit heideterreinen in de directe omgeving. Beide soorten vallen onder tabel 3 van de Flora- en faunawet. In het plangebied worden geen heikikkers en poelkikkers verwacht vanwege het ongeschikte en/of suboptimale biotoop. Het plangebied is voor de soorten nog te voedselrijk en de aanwezige sloten bieden te weinig geschikte oever- en onderwatervegetatie. Mogelijk dat op termijn het gebied voor de poelkikker wel geschikt wordt.

Heikikker en poelkikker

Heikikker is een soort die vooral in hoog- en laagvenen, moerassen en overstromingsgebieden (uiterwaarden) voorkomt. Dit betreffen vooral gebieden met relatief voedselarm water. Vaak, maar niet noodzakelijk, gaat dit gepaard met een lage pH (pH 4,5 - 6,0). De poelkikker komt qua habitatkeuze in de buurt van heikikker. Ook de poelkikker komt vooral voor in de wat voedselarmere wateren op de zandgronden en heeft een voorkeur voor vennen en hoogveen. De soort komt daarnaast ook voor in andere kleine wateren, veedrinkpoelen en in sloten.

Andere strikt beschermde amfibieënsoorten (o.a. boomkikker, kamsalamander en rugstreeppad) worden niet verwacht in het plangebied vanwege het ongeschikte habitat

voor deze soorten en/of het bekende verspreidingsgebied van de soorten.

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde amfibieën van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling.

Zowel heikikker als poelkikker worden niet binnen het plangebied verwacht. Op beide soorten worden dan ook geen negatieve effecten verwacht.

Een ontheffing Flora- en faunawet of nader onderzoek is niet noodzakelijk voor amfibieën. Wel geldt bij het dempen van de sloten de zorgplicht voortvloeiend uit de Flora- en faunawet

5.6 Reptielen

Voorkomen en functie

In het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend van reptielen. In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van levendbarende hagedis en hazelworm (*bron: telmee.nl*). Levendbarende hagedis valt onder tabel 2 van de Flora- en faunawet en hazelworm onder tabel 3. Daarnaast staat levendbarende hagedis op de Rode Lijst als "gevoelig".

Levendbarende hagedis en hazelworm

De habitatkeuze van levendbarende hagedis is heel divers. In Nederland komen heide en hoogveen naar voren als voorkeurshabitat. De voorkeursbiotoop van de hazelworm bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De meeste waarnemingen hebben betrekking op bos- en heideterreinen. Meer dan andere reptielen is de hazelworm een soort die leeft in bossen, bosranden en houtwallen. Ook in het agrarisch gebied kan de soort worden aangetroffen, vooral in kleinschalige cultuurlandschappen.

Hoewel deelgebied Zuna suboptimale potentie biedt voor hazelworm, worden geen reptielen

binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden verwacht.

Andere beschermde reptielen (o.a. adder en gladde slang) zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied.

Effecten en ontheffing

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden worden geen reptielen verwacht. Negatieve effecten op deze soortgroep zijn dan ook niet te verwachten.

Een ontheffing Flora- en faunawet of nader onderzoek naar reptielen is niet noodzakelijk reptielen.

5.7 Vissen

Voorkomen en functie

Tijdens de visbemonstering zijn een drietal (onbeschermde) vissoorten aangetroffen; biermpje, driedoornige stekelbaars en tiendoornige stekelbaars (bijlage 4). Beschermde vissen zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht gezien de hevige neerslag van ijzervlokken in het water. Een te hoog ijzergehalte is ongeschikt als leefgebied voor beschermde vissoorten.

Biermpje

Biermpje is een kleine bodembewoonde vissoort en geeft de voorkeur aan plekken waar het water niet dieper is dan 0,5 meter en de stroomsnelheid tussen de 10 en 20 cm/s bedraagt. Tegen eutrofiëring en enige mate van waterverontreiniging is het biermpje vrij goed bestand. Ook vormen tijdelijk lage zuurstofgehalten geen probleem, omdat het biermpje kan overschakelen op darmademhaling en zuurstof direct uit de lucht kan opnemen. Voor zware metalen, in het bijzonder koper en zink, is het biermpje echter bijzonder gevoelig. Biermpje is sinds 1 juli 2010 opgenomen in de Visserijwet en niet meer beschermd door de Flora- en faunawet.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde vissen aangetroffen. Negatieve effecten zijn dan ook niet te verwachten. Wel dient tijdens de voorgenomen werkzaamheden rekening te

houden met de zorgplicht. De zorgplicht geldt namelijk ook voor onbeschermde vissoorten.

Een ontheffing Flora- en faunawet of nader onderzoek is voor beschermde vissen niet noodzakelijk. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

5.8 Beschermde ongewervelden

Voorkomen en functie

In en rond het plangebied kunnen diverse algemene ongewervelden voorkomen zoals dagvlinders als atalanta, gehakkelde aurelia, hooibeestje, kleine vos, landkaartje en diverse libellensoorten.

Beschermde ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren) worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht. De in de Flora- en faunawet opgenomen beschermde ongewervelden zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen en laagveen, dat het zeer onwaarschijnlijk is dat het plangebied op dit moment voor deze soorten een functie vervult.

Effecten en ontheffing

Er worden geen beschermde ongewervelden verwacht in en rondom het plangebied. Negatieve effecten zijn dan ook niet te verwachten.

Het aanvragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek is niet noodzakelijk voor ongewervelden.

6. NATUURBESCHERMINGSWET 1998

6.1 Sallandse Heuvelrug

Het deelgebied Zuna grenst aan de Sallandse Heuvelrug. Deelgebied Overtoom-Middelveen ligt op iets meer dan 4 kilometer afstand. De Sallandse Heuvelrug wordt gevormd door een glaciële zandrug die een totale lengte heeft van veertien en een variabele breedte van ongeveer één tot zes kilometer. In het sterk geaccidenteerde terrein bevatten de heuveltoppen (gemiddelde hoogte tussen de 45 en 70 meter boven NAP) grote aaneengesloten struikheibegroeiingen, met enkele jeneverbesstruwelen en zure vennen. In de lagere delen en op de flanken van de heuvelrug komt een vochtiger heidetype voor, waaronder ook een hellingveentje. De flanken van de stuwwal zijn grotendeels begroeid met naaldbos, loofbos en gemengd bos van verschillende leeftijden.

De Sallandse Heuvelrug is voor zes habitattypen (zure vennen, vochtige heide, droge heiden, jeneverbesstruwelen, heischrale graslanden en actieve hoogvenen), één habitatsoort (kamsalamander) en drie broedvogels (korhoen, nachtzwaluw, roodborsttapuit) aangewezen. Daarnaast is het gebied aangewezen voor drie kernopgaven. Met de kernopgaven wordt aangegeven wat de belangrijkste bijdragen van een concreet gebied zijn aan het Natura 2000-netwerk. De kernopgaven vormen een belangrijk hulpmiddel bij de focus en de eventuele noodzakelijk prioritering binnen de Natura 2000-beheersplannen. Kernopgaven bestaan uit:

- de kwaliteitsverbetering,
- oppervlakte uitbreiding,
- behoud areaal en/of stimulering van verjonging van de aanwezige habitattypen, soms ten behoeve van vogelrichtlijnsoorten (o.a. korhoen).

6.2 Borkeld

Het deelgebied Overtoom-Middelveen ligt op ongeveer 500 meter afstand van het Natura

2000-gebied Borkeld. Deelgebied Zuna ligt op iets meer dan 5 kilometer afstand. De Borkeld is een gevarieerd gebied door de aanwezigheid van gradiënten in hoogte en tussen zandige, ijzerhoudende lemige en venige bodem. De vegetatie in het gebied bestaat aan de randen uit heide, jeneverbesstruweel en bos. In het centrale deel van het gebied ligt een voormalig hoogveen dat nu vergrast en enigszins verbost is. Ten westen hiervan komt een strook met vergraste natte heide voor die over gaat in een groter droog heidegebied. Het leemkuilengebied is deels vergraven en deels onvergraven. Als gevolg hiervan bestaat het uit een kleinschalig patroon van heischrale graslanden en natte heide, omgeven door bos.

De Borkeld is aangewezen voor vijf habitattypen (zure vennen, vochtige heide, droge heiden, jeneverbesstruwelen en heischrale graslanden) en drie kernopgaven. Ook de kernopgaven van de Borkeld bestaan uit kwaliteitsverbetering, oppervlakte uitbreiding, behoud areaal en/of stimulering van verjonging van de aanwezige habitattypen.

(Bron: Ministerie van EL&I)

6.3 Invloed op Natura 2000

Indien een project of ruimtelijke ontwikkeling niet in een Natura 2000-gebied ligt, dient men wel rekening te houden met een eventuele externe werking en/of cumulatie op een Natura 2000-gebied.

Beide deelgebieden liggen in de directe omgeving van een Natura 2000-gebied. Echter met de voorgenomen ontwikkelingen worden geen (significant) negatieve effecten verwacht op aangewezen habitattypen, habitatsoort, en broedvogels van de Vogelrichtlijn. Hiervoor zijn de volgende redenen op te voeren:

- het plangebied ligt op ruimere afstand van (beschermde natuurwaarden van) het N2000 gebied
- Habitattypen en of habitatsoorten en vogels zijn niet gevoelig voor de voorgenomen werkzaamheden
- Na inrichting zal het plangebied de huidige N2000 gebieden verder versterken, aangezien geschikt leefgebied ontstaat voor habitatsoorten, vogelrichtlijnsoorten en geschikte milieus ontstaan voor habitattypen.

Met de voorgenomen realisatie wordt ook niet verwacht dat de kernopgaven worden belemmerd in een mogelijk uitbreiding of kwaliteitsverbetering. Er wordt ook geen externe werking verwacht.

Er zijn geen aanvullende ontwikkelingen in de omgeving bekend die een cumulatief effect hebben op beide Natura 2000-gebieden.

Tijdens de voorgenomen ontwikkelingen worden geen storende factoren verwacht op de aangewezen habitattypen en soorten, de Natura 2000-gebieden liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en daarmee worden de aangewezen habitattypen en soorten niet in hun gevoeligheid aangetast. Een vergunning of uitgebreide toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt niet noodzakelijk geacht.

7. ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime'. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt, kan de ingreep plaatsvinden, mits eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en restschade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden. In bijlage 7 is het stroomschema welke bij de beoordeling is gebruikt opgenomen.

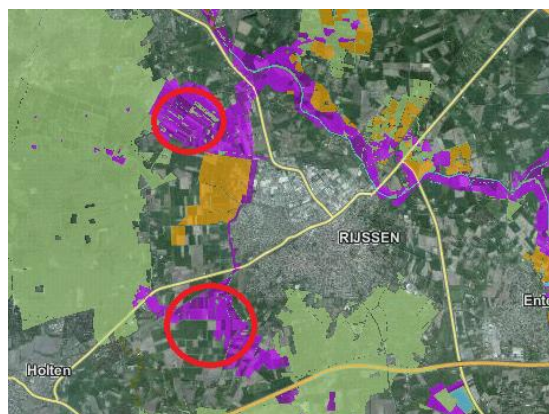
Volgens de omgevingsvisie van de Provincie Overijssel is het plangebied aangewezen als 'nieuwe natuur gerealiseerd' en 'nieuwe natuur nog te realiseren' en waarbij de bouselementen in plangebied Zuna zijn aangewezen als 'bestaande natuur'.

Effecten op EHS

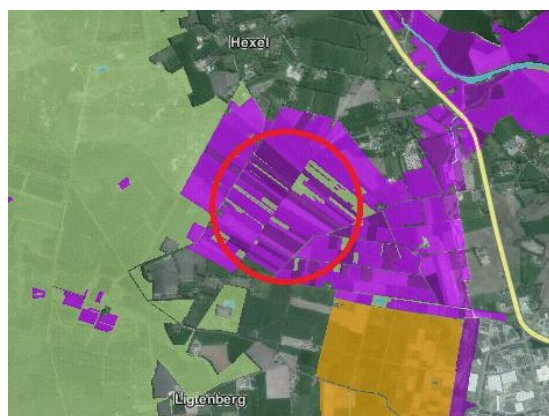
Bij de effectenbeoordeling m.b.t. de EHS moet bepaald worden of er sprake is van een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Hierbij rekening houdend met de volgende wezenlijke waarden:

- De bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit;
- Geomorfologische en aardkundige waarden en processen;
- De waterhuishouding;
- De kwaliteit van bodem, water en lucht;
- Rust, stilte, donkerte en openheid;
- De landschapsstructuur;
- De belevingswaarde.

Voor beide deelgebieden geldt dat geen negatieve effecten verwacht worden op de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied. Door de voorgenomen ontwikkelingen blijft het gebied hetzelfde karakter behouden, aanwezige bouselementen blijven behouden.

Figuur 2. Beide deelgebieden weergegeven, waarbij deelgebied Zuna de bovenste rode cirkel weergeeft en deelgebied Overtoom-Middelveen de onderste rode cirkel.

Figuur 3. Ingezoomd op deelgebied Zuna.

Figuur 4. Ingezoomd op deelgebied Middelveen-Overtoom.

Daarnaast is het aannemelijk dat dit deel van de EHS een functie heeft als onder andere broedlocatie voor vogels en als foerageergebied voor vleermuizen en kleine landgebonden zoogdieren zoals muizen, marterachtigen en eekhoorns. Met de geplande ingreep blijft de functie als broedgelegenheid en foerageergebied behouden. Van een significante afname van natuurdoelen of natuurkwaliteit is geen sprake.

Met de afgraving van het fosfaatfront wordt de geomorfologische opbouw van de bodem verstoord. Echter, gezien het landbouwkundig gebruik (egaliseren en diepploegen) in het verleden is al sprake van een verstoorde bodemopbouw en geomorfologie. Negatieve effecten op geomorfologie zijn in deze reeds verstoorde situatie dan ook niet aan de orde. Het bovenstaande geldt ook voor het onderdeel aardkundige waarden en is ook van toepassing op aardkundige processen.

De waterhuishouding en de kwaliteit van bodem, water en lucht komen met het voornemen niet in het geding en zullen naar verwachting juist ten positieve worden bijgesteld.

Er is geen sprake van een (significante) toename van verstoring door beweging (optische verstoring), geluid en licht (licht wordt tot een minimum beperkt) naast de nu al aanwezige optische verstoring, geluid en licht.

Met de voorgenomen realisatie worden geen (significante) negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van EHS. De betreffende realisatie kan uitgevoerd worden.

8. CONCLUSIE EN VERVOLG

8.1 Conclusies Flora- en faunawet

Geconcludeerd wordt dat het plangebied en omgeving (mogelijk) een geschikt leefgebied vormt voor een aantal beschermde plant- en diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet. Er komen tevens een aantal Rode Lijstsoorten voor. Het gaat om algemene en licht beschermde soorten, zoals grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieën, maar ook een aantal strikt beschermde soorten zoals vleermuizen, (broed)vogels en amfibieën. Met name deelgebied Zuna biedt door de afwisseling met boselementen veel potentie voor soorten.

In tabel 1 is een samenvatting weergegeven van de resultaten van (mogelijk) aanwezige beschermde en Rode Lijstsoorten in het plangebied, de effecten op deze soorten en de te ondernemen stappen.

8.1.1 Tabel 1-soorten

Met de voorgenomen ruimtelijke ingrepen gaat voor een aantal tabel 1-soorten weliswaar leefgebied verloren, maar van negatieve effecten op populaties is geen sprake. Wel kunnen op individueel niveau (tijdelijk) negatieve effecten optreden, bijvoorbeeld door verlies van leefgebied. Deze licht beschermde soorten behoren tot de categorie 'niet ontheffingsplichtig bij ruimtelijke ingrepen'. Wel geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet aan de orde. Op termijn zal weer geschikt leefgebied aanwezig zijn voor tabel 1-soorten.

8.1.2 Tabel 2 en 3-soorten

In en rondom het plangebied kunnen een aantal beschermde plant- en diersoorten voorkomen of zijn te verwachten met een strenger beschermingsregime, als jeneverbes, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en jaarrondvogelsoorten. Op tabel 2-soorten en tabel 3-soorten zijn geen negatieve effecten te verwachten, omdat mogelijke verblijfplaatsen en/of functionele leefomgeving behouden

blijven. Wel wordt geadviseerd om rekening te houden met het buizerdpaar door het struinpad naar het zuiden van het naastgelegen bouselement te verplaatsen.

8.2 Conclusies Natura 2000 en EHS

Rondom het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Sallandse Heuvelrug en Borkeld. Beide deelgebieden liggen in de directe omgeving van een Natura 2000-gebied, maar met de voorgenomen ontwikkelingen worden echter geen negatief significante effecten verwacht hebben op de aangewezen habitattypen, habitatsoort, en broedvogels. Met de voorgenomen realisatie wordt ook niet verwacht dat de kernopgaven worden belemmerd in een mogelijk uitbreiding of kwaliteitsverbetering. Er wordt ook geen externe werking of cumulatie verwacht. Tijdens de voorgenomen ontwikkelingen worden geen storende factoren verwacht op de aangewezen habitattypen en soorten, de Natura 2000-gebieden liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en daarmee worden de aangewezen habitattypen en soorten niet in hun gevoeligheid aangetast.

Ook op de EHS worden met de voorgenomen ontwikkelingen geen significante negatieve effecten verwacht. Wezenlijke waarden en kenmerken blijven behouden.

Een vergunning of uitgebreide toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en EHS is niet noodzakelijk.

8.3 Eindconclusie

Met de voorgenomen herinrichtingsmaatregelen worden geen negatieve effecten verwacht op aanwezige soorten, soortgroepen, aangewezen habitattypen, habitatsoorten, broedvogels en wezenlijke waarden en kenmerken. Maatregelen kunnen doorgang vinden vanuit de natuurwetgeving.

Tabel 1 Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied. Zie bijlage 1 voor een toelichting ten aanzien van de zorgplicht.

Beschermings-status Ff-wet	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
1	Flora - brede wespenorchis	Groeiplaatsen	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Vrijstelling	Zorgplicht
1	Algemene grondgebonden zoogdieren o.a. ree	Leefgebied	Beperkte aantasting leefgebied, doden, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Vrijstelling	Zorgplicht
1	Algemene amfibieën o.a. gewone pad en bruine kikker	Leefgebied	Beperkte aantasting leefgebied, doden, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Vrijstelling	Zorgplicht
2	Flora - Jeneverbes	Groeiplaats	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Nee	Zorgplicht
2	Steenmarter en eekhoorn	Mogelijk leefgebied	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Nee	Zorgplicht
3	Vleermuizen o.a. gewone dwergvleermuis	Mogelijk leefgebied	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Nee	Zorgplicht
3	Boommarter en das	Mogelijk leefgebied	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Nee	Zorgplicht
V	Vogels	Leefgebied - broedlocatie	Beperkte aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Ja, tenzij ¹	¹ Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht
V5	Vogels - categorie 5 o.a. koolmees	Leefgebied - broedlocatie	Beperkte aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Ja, tenzij ¹	¹ Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht
V1-4	Vogels - jaarrondsoort buizerd	Leefgebied - broedlocatie	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Ja, tenzij ¹	¹ Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht, advies om struinpad te versplaatsen

Rode Lijst- soort(groep) en status	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
Watersaardbei	Groeiplaatsen	Beperkte aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht
Laatvlieger (kwetsbaar) en rosse vleermuis (kwetsbaar)	Mogelijk leefgebied	Geen, verblijfplaatsen en functionele leefomgeving blijven behouden	Nee	Zorgplicht
Vogels o.a. patrijs (kwetsbaar)	Leefgebied	Beperkte aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Ja, tenzij ¹	¹ Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, gedragscode, zorgplicht
Boommarter (kwetsbaar), hermelijn (gevoelig) en wezel (gevoelig)	Mogelijk leefgebied	Beperkte aantasting leefgebied, tijdelijk verstoring, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht

LITERATUURLIJST

Literatuur

Bergmans, W. en A. Zuiderwijk (1986). *Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun Bedreiging*. Utrecht: KNNV

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV

Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet*.

Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.

Dietz, C., O von Helversen & D. Nill, vertaling en bewerking: P.H.C. Lina (2011). *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Biologie • Kenmerken • Bedreigingen*. De Fontein|Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Douma, M., C.P.M. Zoon & A.D. Bode (2011) *De Zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010*. Uitgeverij Profiel, Bedum

Emmerik, W.A.M. van & H.W. de Nie (2006) *De zoetwatervissen van Nederland. Ecologisch bekeken*. Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven.

Hoekstra, B. et al. (2010) *Werkatlas Zoogdieren van Overijssel*. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Janssen J.A.M. en J.H.J. Schaminée (2003) *Europese Natuur in Nederland, Habitattypen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij

Koninklijke Vermande (1999-2009) *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5*. SDU Uitgeverij, Den Haag

Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (1997) *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2004) *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden*.

Nie, H.W. de (1996) *Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen*. Doetinchem: Media Publisig

SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002) *Atlas van de Nederlandse broedvogels. Verspreiding, aantallen verandering*. Utrecht: KNNV Uitgeverij

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (5 maart 2010) *Zoogdierverseniging & Gegevensautoriteit Natuur 2010. Vleermuisprotocol 2010*

Weeda, E. J., R. Westra, C. Westra en T. Westra (1985) *Nederlandse Oecologische flora; wilde planten en hun relaties 1-5*. Utrecht: KNNV

Wynhoff, I., J. van der Made en C. van Swaay, (1992) Atlas van de Nederlandse dagvlinders. Utrecht: KNNV

Internet

Provincie Overijssel - omgevingsvisie - www.overijssel.nl
Sportvisserij Nederland - www.sportvisserijnederland.nl
Tel mee - www.telme.nl
Waarneming.nl - www.waarneming.nl

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Flora- en faunawet**
- Bijlage 2: Fotoimpressie plangebied**
- Bijlage 3: Inrichtingsplan**
- Bijlage 4: Verspreidingskaarten**
- Bijlage 5: Stroomschema EHS-toetsing**

BIJLAGE 1: FLORA- EN FAUNAWET

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregeling (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voorzover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Inheemse soorten kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen als beschermde soort. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het 'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Staatssecretaris van EL&I, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval

verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

- 1 Nesten die binnen en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
- 3 Nesten van vogels die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Mitigatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

BIJLAGE 2: FOTOIMPRESSIE PLANGEBIED

Impressie van deelgebied Zuna

Impressie van deelgebied Overtoom-Middelveen

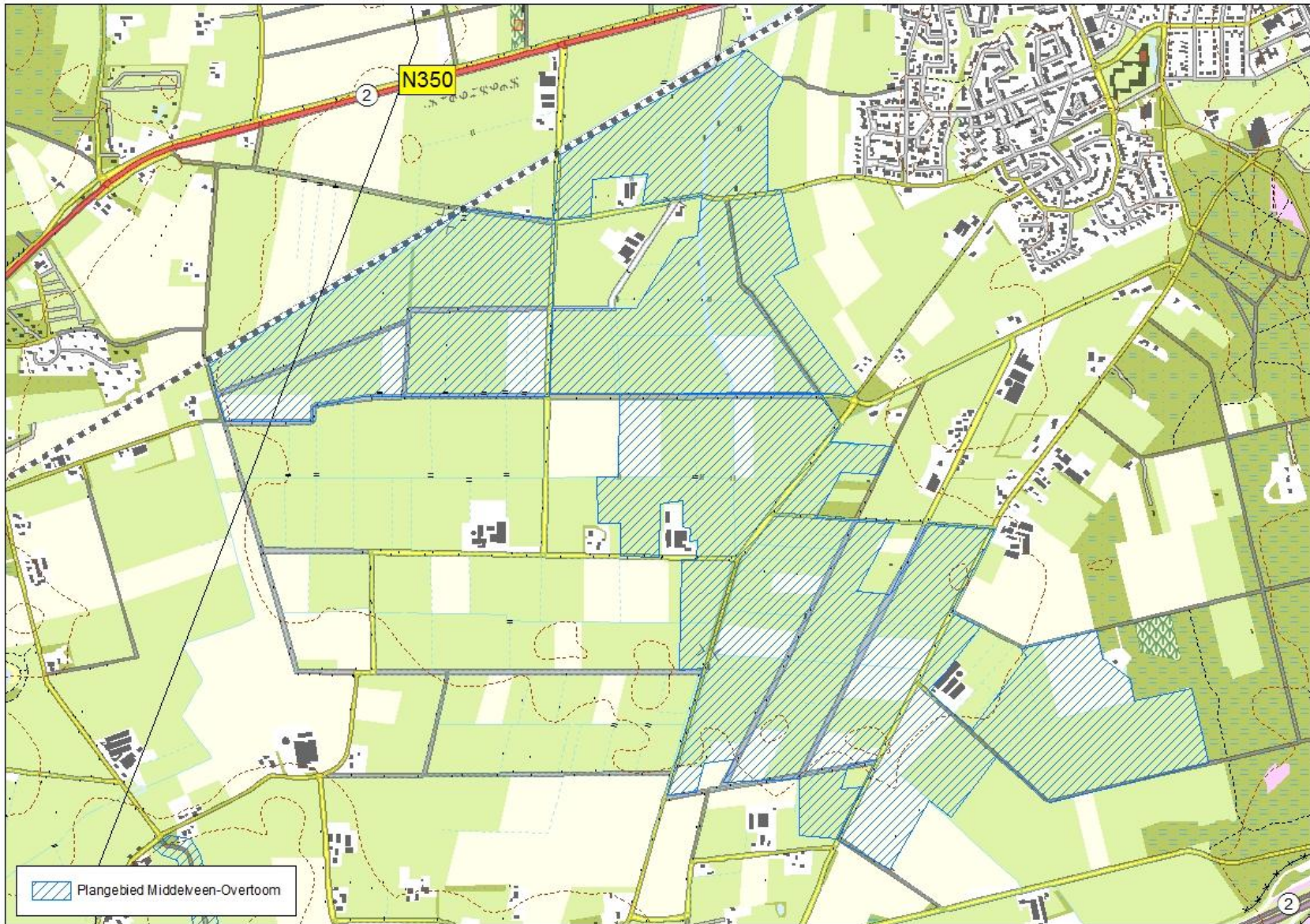

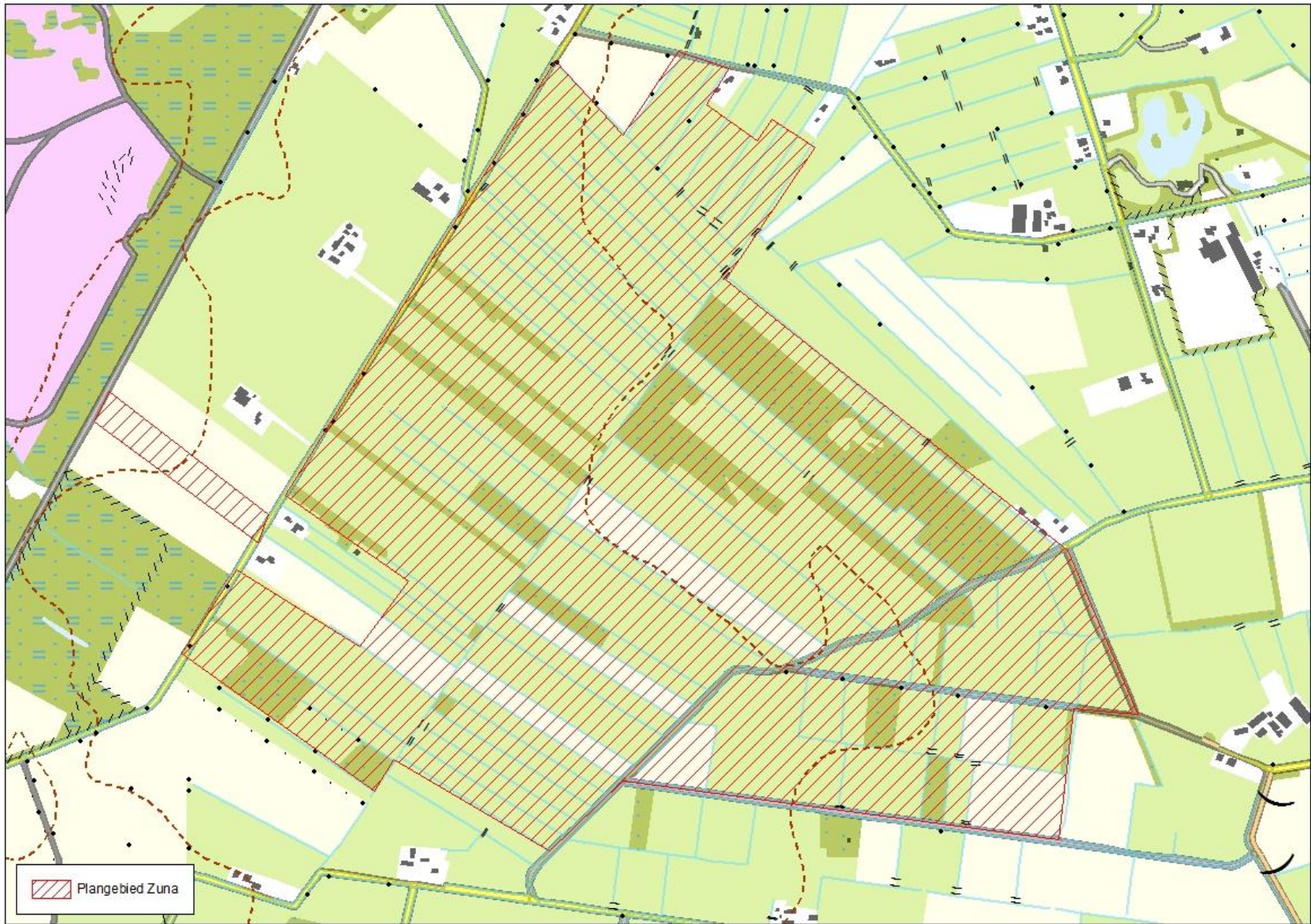
BIJLAGE 3: INRICHTINGSPLAN

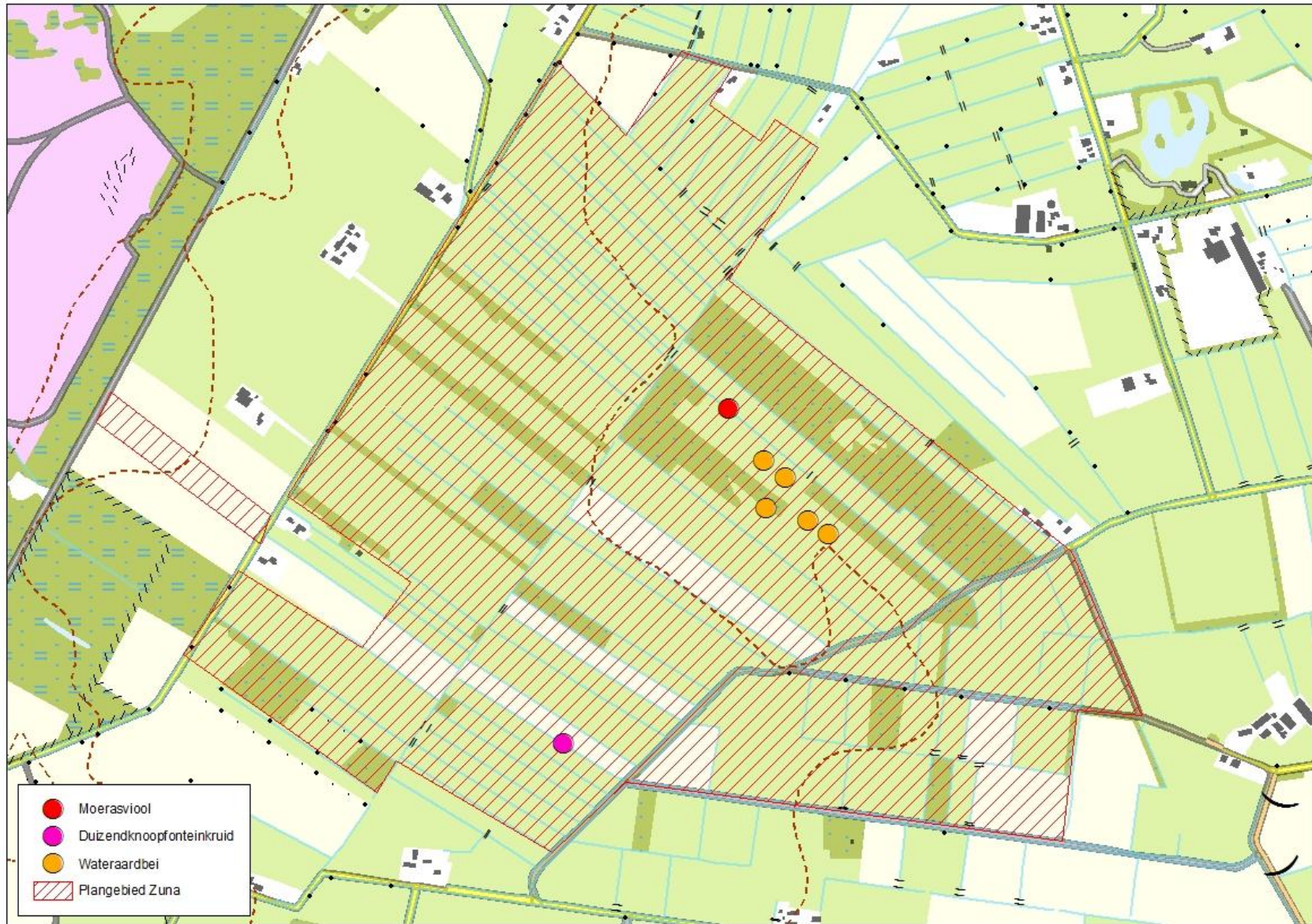

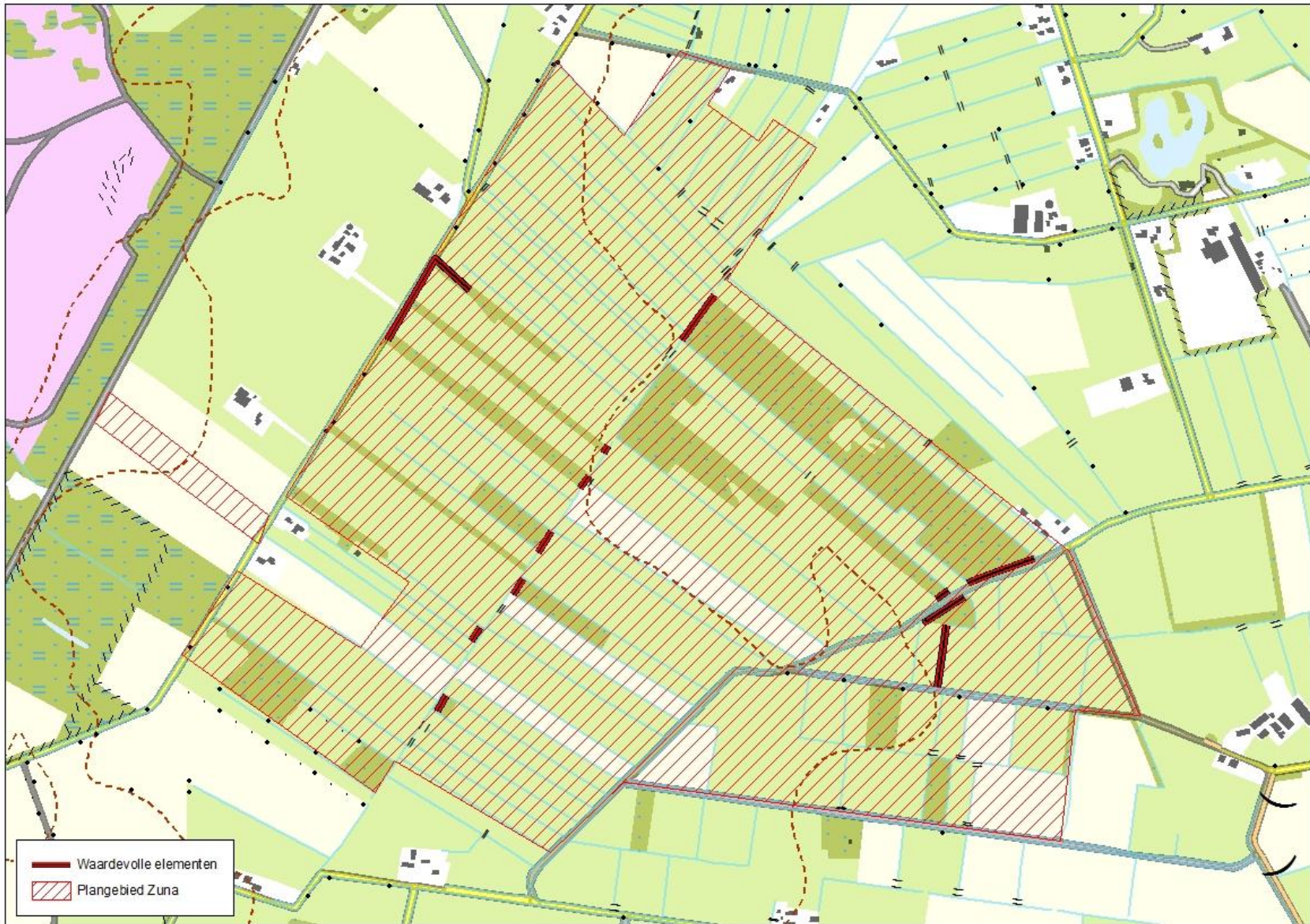
BIJLAGE 4: VERSPREIDINGSKAARTEN

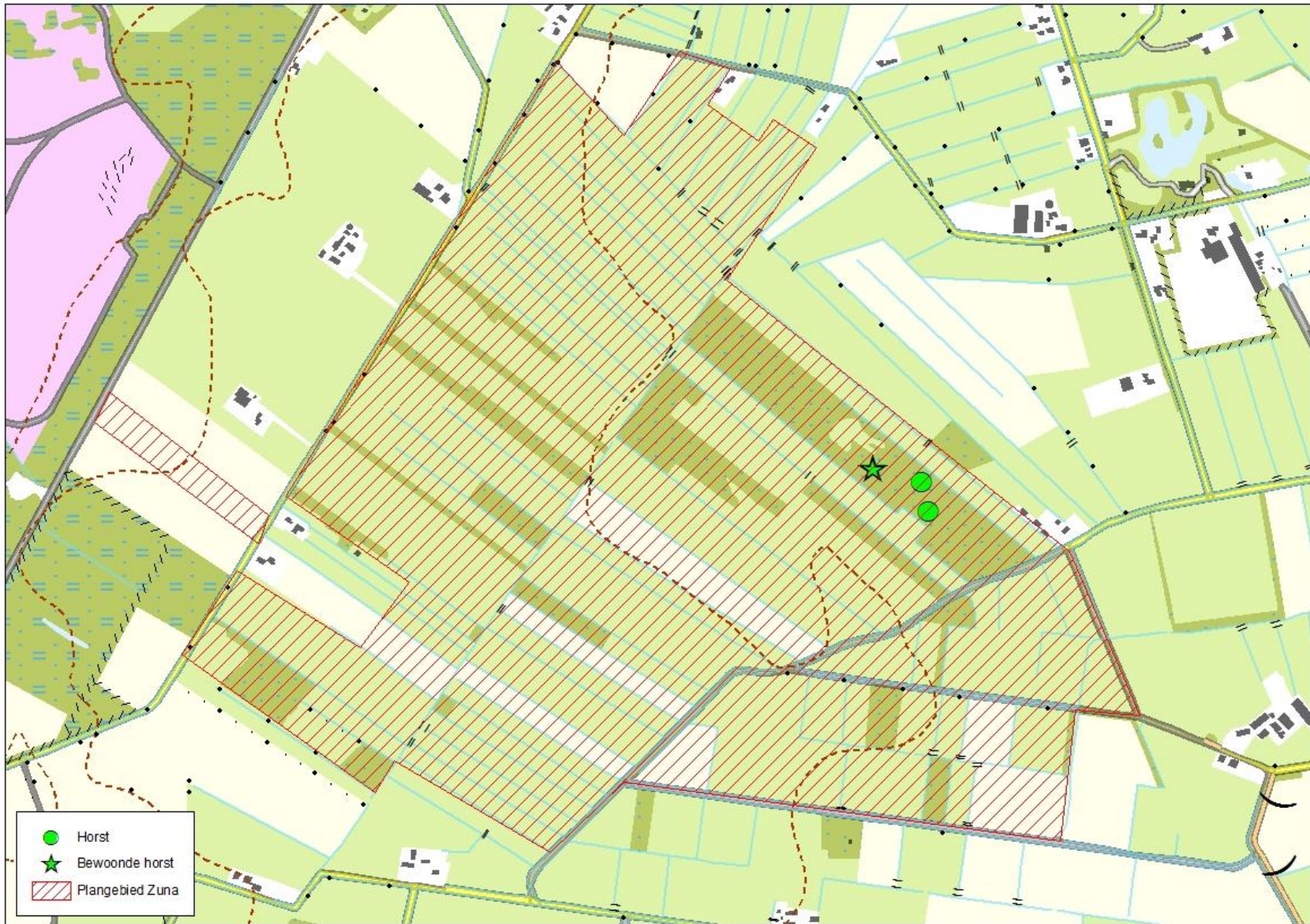

O.A.B. Nederland

datum:	28 en 30-04-2012	gevist van:	
naam water:	maatgraven Rijssen		
locatie:	coördinaten:	X	Y
breedte:	m.	diepte:	m. lengte: m.

bodemgegevens:	luchttemperatuur:		C.
perc. waterplanten:	watertemperatuur:		C.
perc. oeverplanten:	windkracht / -richting:		bf
doorzicht water:	gebruik keernet:		

vismethode:	zie opmerkingen		/

	Bempje	10-doomige stekelbaars	bastaard kikker	bruine kikker
Beek 1		51		
Beek 2		8		
Beek 3		16		
Beek 4		20		
Beek 5		11		
Beek 6	115	180		
Beek 7		12		
Beek 8	136	206		
Beek 9	5	28		
Beek 10		15		
Beek 11		12		
Beek 12	3	16		
Beek 13		5		
Beek 14		21		
Beek 15		33		
Beek 16		47		
Beek 17		42		
Beek 18		23		
Beek 19		12		
Beek 20		7		
Beek 21		38	2	
Beek 22		6		
Beek 23		18	4	1
Beek 24		30		
Beek 25		46	1	
Beek 26		11		

opm. bemonstering:	traject 6 en 8 is bevestigd met Deka 5000 rest steeknet.
opm. vissoorten:	
opm. algemeen:	Zeer veel ijzer in water. Veel sloten zullen in de zomer droogvallen.

Legenda

- Gemeentegrens
- In te richten Nieuwe natuur
- Aan te leggen waterlopen
- Te dempen danwel te herprofiëren waterlopen

Dit plan is bedoeld voor de realisatie van de inrichting van de waterlopen in het gebied.

De afbeelding is een schematische weergave van de situatie op de grond. Het kan zijn dat de afbeelding niet overeenkomt met de werkelijkheid. Het is aan de gebruiker te verantwoorden.

1:1000

Uitvoeringsplan Nieuwe Weide
Inrichtingsplan Zwaansche Heide en omgeving

2018

Legenda

- Gemeindegrens
- In te richten Nieuwe natuur
- Plan te leggen waterlopen
- Te dempen dan wel te herprofiëren waterlopen
- Aan te leggen fietspad

Deel van gemeentelijk gebied wordt verdund met het bestemmingsplan

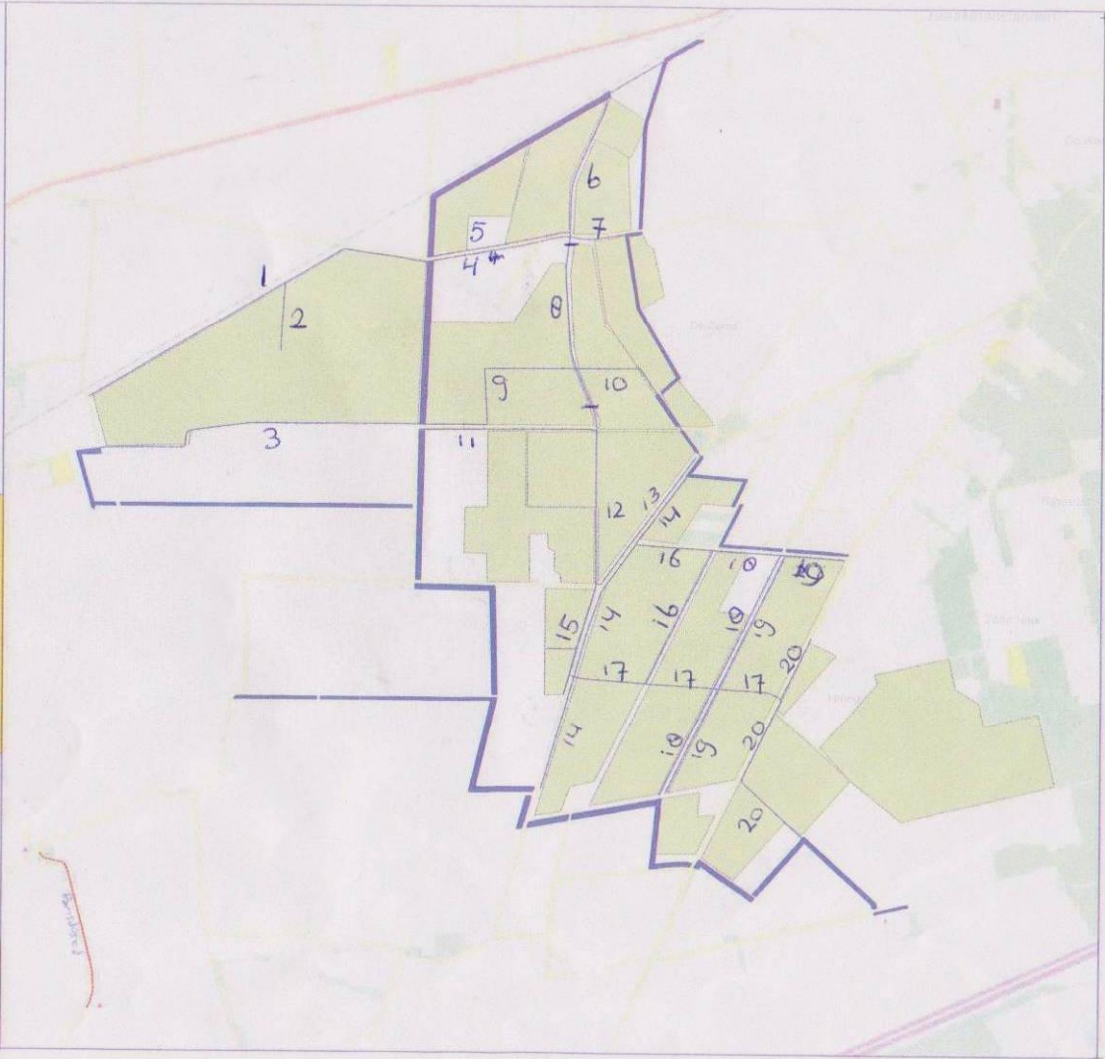
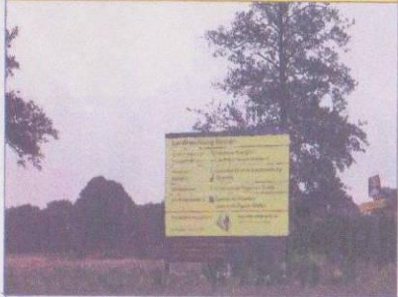
Plangetal 1 tot 20. Deel van het gebied is te dempen of te herprofiëren.

1:10000

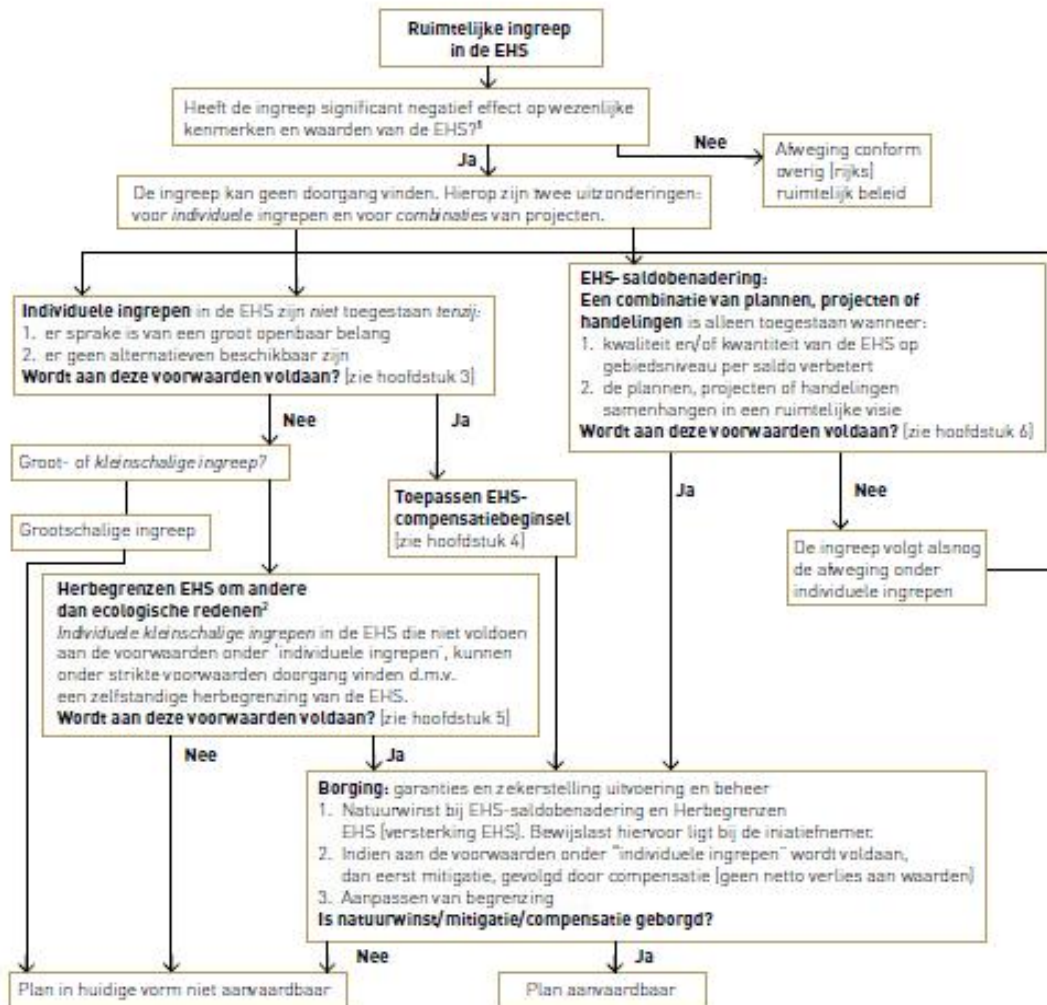
 Stroom Landschap Groenland
Baanbouw van Ecologische Zaken
Landbouw en Recreatie

Natuurplan voor de Rijksoverheid
Inrichtingsplan Nieuwe Natuur
aan de omgeving

21 NOVEMBER 2012

BIJLAGE 5: STROOMSCHEMA EHS-TOETSING

¹ Hier gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gerealiseerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels [zie ook hoofdstuk 7].

² Een andere maatwerk-mogelijkheid in de EHS is herbegrenzen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in de schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.